

MATERIAŁY BUDOWLANE	N O R M A B R A N Ż O W A										BN-85	
	Kamień gipsowy										6715-12	
											Zamiast BN-76/6715-12	
											Grupa katalogowa 0144	

1. WSTĘP

- 1.1. **Przedmiot normy.** Przedmiotem normy jest kamień gipsowy przeznaczony do celów przemysłowych.
- 1.2. **Określenia.** Kamień gipsowy jest to skała pochodzenia osadowego o strukturze krystalicznej, której głównym składnikiem jest dwuwodny siarczan wapniowy ($\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$).

- 2.2. **Gatunki.** W zależności od zawartości $\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$, wg tablicy, rozróżnia się trzy gatunki kamienia gipsowego: 01, 02, 03.
- 2.3. **Przykład oznaczenia** kamienia gipsowego klasy 2, gatunku 01:

KAMIEŃ GIPSOWY 2 01 BN-85/6715-12

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

- 2.1. **Klasy.** W zależności od rozdrobnienia produktu, wg tablicy, rozróżnia się cztery klasy kamienia gipsowego: 1, 2, 3, 4.

3. WYMAGANIA

Wymagania i badania — wg tablicy.

Wymagania	Klasa										Badania wg	
	1			2			3			4		
	gatunek											
	01	02	03	01	02	03	01	02	03	01		02
a) Wymiary ziarn lub kawałków, mm	50 ÷ 250			10 ÷ 100			0 ÷ 30			0 ÷ 1		ogólnie dostępnymi metodami
b) Zawartość CaSO ₄ · 2H ₂ O, %, co najmniej	90	80	70	90	80	70	90	80	70	85	80	PN-78/B-04361
c) Zawartość wilgoci, %, najwyżej	—			—			—			3		PN-78/B-04361
d) Odsiew na sicie o boku oczka kwadratowego 1 mm, %, najwyżej	—			—			—			0,5		PN-80/B-04360 p. 2.3.1
e) Odsiew na sicie o wymiarze boku oczka kwadratowego 0,2 mm, %, najwyżej	—			—			—			15		
Zawartość CaSO ₄ · 2H ₂ O należy oznaczyć wg PN-78/B-04361 p. 2.4 i obliczyć w % wg wzoru												
$\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O} = x_3 \cdot 4,778$												
w którym:												
x ₃ — zawartość wody krystalizacyjnej, %, 4,778 — współczynnik przeliczeniowy wyrażający stosunek masy cząsteczkowej CaSO ₄ · 2H ₂ O do masy cząsteczkowej 2H ₂ O. Warunki oraz sposób pobierania i przygotowania próbek kamienia gipsowego do badań — wg BN-69/6732-09.												

Zgłoszona przez Instytut Przemysłu Wiązujących Materiałów Budowlanych
Ustanowiona przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych dnia 3 lipca 1985 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 stycznia 1986 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 11/1985 poz. 21)

4. PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Przechowywanie. Kamień gipsowy powinien być przechowywany w warunkach zabezpieczających go przed zanieczyszczeniem, a w przypadku kamienia gipsowego klasy 4 również przed zawilgoceniem.

4.2. Transport. Transport kamienia gipsowego może odbywać się dowolnymi środkami transportu w warunkach zabezpieczających go przed zawilgoceniem.

5. BADANIA

5.1. Rodzaje badań

a) oznaczanie wymiaru ziarn (3a),

- b) oznaczanie zawartości $\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ (3b),
- c) oznaczanie wilgotności (3c),
- d) oznaczanie odsiewu (3d, e).

5.2. Wielkość partii — nie może przekroczyć 1000 t. Przy wysyłce poniżej 1000 t każdą ilość kamienia gipsowego uważa się za partię.

5.3. Sposób pobierania próbek jednostkowych i przygotowania średniej próbki laboratoryjnej. Próbki jednostkowe kamienia gipsowego należy pobrać oraz przygotować średnią próbkę laboratoryjną zgodnie z BN-65/6732-09.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Instytut Przemysłu Wiązanych Materiałów Budowlanych, Kraków.

2. Normy i dokumenty związane

PN-80/B-04360 Spoiwa gipsowe. Metody badań. Oznaczanie cech fizycznych

PN-78/B-04361 Kamień gipsowy, anhydryt i spoiwa gipsowe. Analiza chemiczna

BN-69/6732-09 Kamień oraz mączka wapienna i gipsowa. Pobieranie i przygotowanie próbek do badań

3. Istotne zmiany w stosunku do BN-76/6715-12

a) wprowadzono cztery klasy ziarnowe kamienia granulowanego i zmieniono wymiary ziarn,

b) zmieniono wymagania dla gatunków kamienia gipsowego.

4. Normy zagraniczne

CSRS ČSN 721206 Sádovec a anhydrit jako přísada do cementu — 1973

NRD TGL 28119 Gips- und Anhydritstein — 1977

ZSRR ГОСТ 4013-82 Камень гипсовый и гипсоангидритовый для производства вяжущих материалов. Технические условия — 1982

5. Autor projektu normy — inż. Grażyna Sawrej — Instytut Przemysłu Wiązanych Materiałów Budowlanych, Kraków.